FoU-programmet

Miljøbasert vannføring fase II

Vassdragsseminaret, Trondheim, 15. nov 2006

Anja Skiple Ibrekk og Anne Haugum, NVE

- Mål for programmet
- Rammer og organisering
- Faglig profil
- Forslag til innhold

Mål for fase II

- **Overordnet mål:** Bidra til god forvaltning av vassdrag, der miljøhensyn blir ivaretatt på en balansert og åpen måte. Spesiell fokus på minstevannføring og avbøtende tiltak
- **Delmål:**
  1. Tette kunnskapshull om effekter av endret vannføring og avbøtende tiltak
  2. Utvikle og etablere verktøy til bruk for forvaltningen ved vurdering av inngrep og avbøtende tiltak
- **Primær målgruppe:** Saksbehandlere i NVE, DN og hos Fylkesmannen, samt vannkraftbransjen.

Administrative rammer

- FoU-program 2007-2011
- Neste år er det bevilget 2,5 mill fra NVE, årlige bevilgninger fra OED, mulig samfinansiering
- Styringsgruppe: NVE (leder Olianne Eikenæs), DN og EBL
- Koordinerende prosjektledelse: Anja Skiple Ibrekk og Anne Haugum, NVE
- Ekspertgruppe – bistå med faglige vurderinger
- Brukere – foreslå aktiviteter, vurdere relevans underveis og ta i bruk resultatene

Faglige rammer

- Både elv og magasin

  (hele vassdraget)
- I tillegg til økologiske

  effekter, inkludere vurdering av brukerinteresser (eks. estetikk, tekniske løsninger, følt nytte etc)
- Naturvitenskapelig kunnskap kombineres med forvaltningskunnskap
- Inkludere samfunnsfaglig/økonomisk/juridisk kunnskap der det er relevant.

Forvaltningsmessige sammenhenger

- Resultatene skal kunne brukes innen forvaltningsområdene;
  - Konsekvensvurderinger (KU)
  - Konsesjon og revisjon
  - Miljøtilsynet
  - Miljømålfastsettelse og tiltaksplanlegging iht rammedirektivet for vann

I tillegg vil det vektlegges..

- Systematisere eksisterende kunnskap
- Overføringsverdi mellom vassdrag
- Systematisere avveininger/skjønn – dokumentasjon av beslutninger
- Spissa bestillinger
- ”Produktene” skal kunna tas lett i bruk
- Møteplass for forskning, forvaltning og bransje

Programprofil

- Fagkunnskap
  - Forholdet mellom vannføring og økologi
  - Forholdet mellom vannføring og brukerinteresser
  - Langtidseffekt (og bivirkninger) av avbøtende tiltak
  - Nye avbøtende tiltak og nye kombinasjoner
- Verktøy (brukerne tungt involvert)
  - Ulike metoder for miljøbasert vannføring i ulike typer vassdrag
  - Synliggjøre usikkerhet og akseptnivå
  - Avveiningssystem

”Meldte behov” for KUNNSKAP og tilhørende forslag til prosjekter

- Faglig uenigheter gjør det vanskelig å komme videre

  Konsensus seminarer

- Usikker på langtidseffekten av avbøtende tiltak

  Etterundersøkelser og oppsummering av erfaringer

- Nye problemstillinger krever nye typer avbøtende tiltak

  Utvikle og utprøve nye typer tiltak

- Hvor viktig er vannføringen for folk?

  Holdningsundersøkelser (nytte vurderinger)

- Bedre dokumentasjon av ”verneverdier”

  Kartlegge verdifulle områder/vassdragselement for eksempel landskap og estetikk

  Operasjonalisering av ”biologisk mangfold”

”Meldte behov” for VERKTØY og tilhørende forslag til prosjekter

- Hvordan vurdere bruk av modeller?

  Kriterier for vurdering av egnethet av modeller i forkant, tydeliggjøre usikkerheten og håndtere den

- Et resultat gjelder bare i ett vassdrag

  Lage kriterier for overføring av kunnskap mellom vassdrag

- Hvordan vurdere ulike metoder for å fastsette miljøbasert vannføring for eksempel tilsigsstyrt vannføring?

  Veileder for miljøbasert vannføring

VERKTØY og forslag prosjekter fortsetter…

- KU-undersøkelser – mer forutsigbart og transparent

  Utarbeide mer standardiserte metoder og konkrete krav til undersøkelser og vurderinger

- Behov for å evaluere reguleringsreglement og prøvereglement

  Videreutvikle metoder for økologisk målsetting

- Dokumentere avveining og forvaltningens skjønn

  Avveiningssystem for ulike brukerinteresser og for vurdering av fordeler og ulemper (kvalitativ kost-nytte)

Veien videre

- 2006: konkretisering av FoU-behovene
  - Innspill fra fase I
  - EBL-konferanse
  - Intern ”bruker workshop” på NVE
  - Vassdragsseminaret
- Første utlysning januar 2007
- Sette i gang aktiviteter april 2007

Innspill fra gruppearbeid 14.nov - 1

Forhold mellom vannføring og økologi:

- Fuktighetskrevende vegetasjon, elvemusling
- Bunndyr – basert på bakgrunnsdata?
- Kritisk vannføring til gitte tider
- Teste ut tilsigstyrt vannføring
- Kreative løsninger i tørrlagte sterkninger f.eks. tilbakeføing av vann via minikraftverk
- Kontroll om teknisk system fungerer (miljøtilsyn)
- Miljømål som tar hensyn til økologi, friluftsliv og landskapsbilde.

Innspill fra gruppearbeid 14.nov - 2

Forholdet mellom vannføring og brukerintersser:

- Skille mellom landskap og friluftsliv
- Holdnigsundersøkelse
- Beslutningsprosesser a la “manøvreringsråd”
- Verdsetting av kraft og miljøverdier (kost-nytt)
- Utvikle tiltak for fjerning av masser

Innspill fra gruppearbeid 14.nov - 3

Fra kunnskap til forvaltning:

- Reelle “case” for å teste ny kunnskap
- Oppdatere veiledere
- Må leve med faglig uenighet – forvaltningen flinkere til å kreve grunngitte anbefalinger
- Legge til rette for å gjøre kunnskapen mer nyttig og praktisk håndterbar
- Konkretisere og prioritere miljømål
- Utvikle visuliseringsverktøy
- Nye tiltak for miljøbasert temperaturregime

Og det var det …takk for innspillene og takk for oppmerksomheten!

Spørsmål om Miljøbasert vannføring kan rettest til

Anja Skiple Ibrekk asi@nve.no eller

Anne Haugum ann@nve.no